

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Első a közérdek.

Amikor a világháború javában tombolt, a magyar belpolitikai életet a választójog kérdése foglalkoztatta legerősebben. Hangzatos jelszavak törek elős bedobták a közélet hangulatába a hősök választójogának kérdését. Hogy ez szerencsés volt-e akkor, vagy nem, a történelem ítélszéké előtt fog elhangzani a megállapítás, de ha az események tornyosulását nyomon követjük, arra a megállapításra jutunk, hogy a választójog kérdése akkor robbantó hatása volt. Ma széles földrészeken tombol a gazdasági háború. Vészes aszályal simítja végig a magyar buza-ábrát is. Közgazdasági életünk gorlicci ütökötét éli, a lelkek repesve várják, hogy törjön át egyszer a merev gazdasági elzárkózások falansza. Ez a mai idők fő problémája. Mérlegeljük már most ilyen szempontokból is a választójog titkosságának könnyelműen felvetett kérdését. Lesz-e ebben az országban mindenki számára terület-terület asztalkám s azon színig tejfel, ha a nép titkosan adja le szavazatát az egész vonalon? Aki a fokozatos fejlődés elvi álláspontjára lépett s ezt a kipróbált metódust a közélet terén is körme szakadtáig védelmezi, mint egyedül célra vezetőt és minden zökkenést kiküszöbölőt, az az evolúció álláspontján nyugodt lelkiismerettel nem kívánhat ugrásokat a politika útján. Az egyén és országok érdeke kell, hogy eltörpüljön a nemzet nagy egyetemességének érdeke mellett. Ma a magyar jövő azt kívánja tőlünk, hogy lassu, tervszerű téglarakással rakjuk le az új Magyarország fundamentumát. Ebben a gondolatkörben a nép alkotmányos jogainak gyakorlása nem veszelelyeztetetheti a munka sikerét, de nem veszelelyeztetetheti a nemzet jobb sorsát semmiféle kontárok sem. A kormány-part programjában helyet foglal a választójog titkossága. A titkos választójog gyakorlása be is fog következni, de nem akkor, amikor egyesek s kisebb politikai csoportok akarják, hanem akkor, amikor a nemzet érdeke követeli s megengedi. Ezt a nagy problémát a nemzet életének szempontjából lehet egyedül elbírálni. Olyan nehéz időkben, amilyeneket az ország átélt, amikor kis hibákból, gyakran botlásokból katasztrófális bajok származtak, a titkosság kérdéssel nagy óvatossággal kell eljárni. Gróf Bethlen István a miniszterelnökség budget-tárgyalásán a hazájáért aggódó s annak sorsát tisztán látó nagy államférfiu aggódó szavával mutatott rá ennek a problémának minden vonatkozására. Teljes mértékben helyeseltük álláspontját, óvatosságát megértjük, magunkévá tesszük és hirdetjük. Megköveteli tőlünk ezt hazánk és nemzetünk iránti rajongó szeretetünk és aggódó érzésvilágunk. Aki soha keserűt nem érzett, az az édeset nem értékeli. Viszont, amely nemzet sorsa könnyű, vér és verejték hullajtásával van összekötve szinte láncolatlan, az érezve bánatától való fokozatos szabadulását, nem törheti meg cikk-cakkokkal feltörekvésének határozott irányát.

Vasárnap délelőtt a román nemzetgyűlés királlyá kiáltotta ki a puccs utján visszatért Károly román herceget.

Románia nagy eseményeiről egyre újabb és újabb hírek érkeznek. A román konstituáns nemzetgyűlés vasárnap délelőtt 11 órakor tilt össze s érvénytelenítette a detronizációs törvényt, majd utána egyhangulag királlyá kiáltotta Károlyt. Vintilla Bratianu és liberális politikai csoportja tetlenül vette tudomásul az alkotmányozó nemzetgyűlés határozatát. Georghé Bratianu egyetemi tanár, Jenel Bratianu fia és csoportja Károly mellé állott.

A román legfelsőbb semmitőszék Károly király kérésére kimondotta Károly király válásának érvénytelenítését s így ismét Heléna görög hercegnő, Konstantin volt görög király leánya lesz a román királyné.

Maniu Gyula miniszterelnök tudott a herceg érkezéséről, de tudott arról Mária özvegy királyné, Károly anyja is, aki azért utazott el a puccs előtt Magyarországon át Bécsbe, illetve Németországba, mert attól tartott, hogy Romániában Károly főherceg visszatérése miatt kitör a forradalom, amivel a liberálisok fenyegetődtek. Maniu és kormánya lemondott ugyan, de Maniu ismét helyet fog foglalni a kormányban mint miniszterelnök, vagy külügy-miniszter. Mironescu, az ideiglenes kormányelnök és külügyminiszter ismert Károly-párti politikus: azelőtt államtitkár volt. A legutolsó puccskísérlésben való részvétele miatt letartóztatták. Kiderült, hogy állandó érintkezést tartott fent Károly királlyal, ő informálta és készítette elő visszatérését. A röpcédulák és proklamációk szövegét is ő fogalmazta.

Károly herceg, akinek hazatérése csak a külföld számára volt meglepetés, — 1925. év óta, amikor lemondott trónöröklési jogáról és hercegi rangjáról, állandóan külföldön élt. Annak idején Alexandra angol anyakirályné temetésére utazott el Londonba, ahonnan Lupescu asszony kíséretében Velencébe ment. Onnan küldötte el az akkor még élő Ferdinánd királynak lemondását. Károly király most 37 éves. Katonai nevelésének befejezése után Németországban élt, ahol a háború kitöréséig az első gyalogos gárda ezredben teljesített szolgálatot. Velencéből küldött lemondása nem volt az első, mert 1918-ban, amikor Odesszában először kötött titokban szülei tudta és hozzájárulása nélkül morganatikus házasságot egy színésznővel s feleségül vette Zizi Lambrinót, szintén lemondott a trónról. Edesanyjának, Mária királynőnek sikerült akkor a házasságot felbontatni és a lemondást érvényteleníteni. Károly herceg 1921-ben feleségül vette Heléna görög hercegnőt. Ebből a házasságból származott Mihály herceg, akit 1927. júliusában Ferdinánd király halála után királlyá kiáltottak ki. Az, hogy Károly

herceg külföldi tartózkodása idején politikai okokból lépett vissza a trónigénytel, főleg azáltal nyert tápot, hogy az ellenzék a román kamarában és szenátusban mellette szállt szóra. Bár 1926 októberében Károly herceg kibékült anyjával, a jogaiba való visszahelyezéséről szóló hirt mégis megcáfolták. Atyja, Ferdinand király halála után Károly király a párisi lapokban azt a nyilatkozatot tette, hogy fenntartja a trónra való igényét. 1927-ben átmenetileg szakított új szerelme-

sével, Lupescu asszonnyal s ekkor az volt a helyzet, hogy érdekében Romániában felkelés készül. Károly egyelőre Párisban maradt, de állítólagos német barátsága miatt — német gárdatiszt volt előzőleg — ott nem látták szívesen. Később Angliában tett kísérletet, hogy Romániában államcsínyt hajtson végre. A terv az volt (Mironescu agyalta ki), hogy repülőgépről manifesztumot szór szét Romániában. Ez a kísérlet az angol kormány közbelépése következtében, amellyel a román herceget kiutasította Angliából, lepleződött és kudarcra végződött. A herceg ezután Namur mellett Chateau-D'Ardenesben telepedett meg és 1928-ban elvált Heléna görög hercegnőtől.

Baja város lakossága népgyűlésen pünkösdi vasárnapján tiltakozott Trianon ellen.

Baja városának társadalmi egyesületei, érdekesztületei, leveletgyesületei, tantestületei, sportegyleti pünkösdi vasárnapján tartották meg a június 4-ről elhalasztott Trianon ellen tiltakozó népgyűlést a város háza előtti főtéren, ahol a legimpozánsabb hazafias hangulatban, egyhangulag hozták meg tiltakozó határozatukat a jelenlevők. Zúgtak a harangok és tüntettek, mert nálunk szabad volt szólniok. De megszallott Bácskában és Bánában a trianoni szerződés évfordulóján megtiltották a harangozást. Már háromnegyed 11 óra nagy közönség gyűlt össze a Szent István-téren, ahol a trianoni béke tizedik évfordulója alkalmából a tiltakozás és a mérhetetlen magyar fájdalom dokumentálására a Társadalmi Egyesületek Szövetsége, valamint az Országos Revíziós Liga közösen népgyűlést rendeztek. Impozáns és megkapó látvány volt, amint a különböző, népesnél-népesebb csoportok zárt sorokban a hatalmas Szent István-térre érkeztek. A nagy tömeg példás fegyelmettséggel, zárt csoportokban, némán, komolyan sorakozott fel a térségre, ahol a rendezés hibájából — sajnos — nem a kitűzött időben kezdődött meg a demonstráció, ami az egyébként impozáns keretek között megtartott tiltakozó népgyűlés egyik szépséghibája volt.

A nap izzóan tűzött alá s ebben a forróságban a kitűzött időnél 10 perccel később kezdődött a népgyűlés a Bajai Daloskör és Polgári Dalegyesület által elénekelt Magyar Hísekegygyel. Ekkor újabb rendezési zavar tört ki. Nem tudták működésbe hozni a megafont, amivel a főtéren akarták továbbítani a beszédeket. Ezt a hangszórót tulajdonképpen már szombaton este kipróbálták s akkor eléggé jól szuperált, utóbb azonban — úgy látszik — felmondotta a szolgálatot. Közel husz perces pauzát igényelt a hangszóró rendbehozása. A hangszóró premijének ilyen kellemetlen intermezzója után dr. Béli Béla, a TESZ bajai kerületének elnöke megnyitotta a nép-

gyűlést, amely után Kiss György szavalt el egy 1919-es hangulatot megörökítő hazafias költeményt. Ezt követte a dalárdák éneke. A Nem, nem, sohát énekeltek el szívből, tájdamas, busongó érzéssel. Az ünnepi beszédet dr. Mamuzsich József mondotta. Lendületes, tüzes, hitet, bizalmat és dacos kemény akaratot sugárzó beszéd volt. Vázolta a békeszerződés keletkezését, taglalta a hatását, majd a legutolsó tíz év tanulságairól beszélt. Életképtelen a jelen helyzetében az ország, amely sohasem fog belenyugodni mai megcsontköttségébe s ezért követeli az ország egységes akarattal a revíziót. Majd a magyar gyásznap és a revízióig meg nem nyugvó irredentamozgalomnak adott hangot.

Ezután vitéz Kemény Simon a szenvedések örömpoharából veit példálódzások után előterjesztette a határozati javaslatot, amely szerint a kormányt felkéri, hogy a jövő politikájának tengelye a revízió legyen.

A különben hatásos népgyűlést a dalárdák által elénekelt Hymnusz zárta be, ami után a gyűlés résztvevői eloszlottak. Ekkor azonban már igen előrehaladt az idő, mert negyed egy óra is elmúlt.

Meg kell még jegyeznünk, hogy a hosszú pauza miatt sokan otthagyták a népgyűlést, többen pedig a nap tikasztó hevéből rosszul lettek.

— A kalocsai érsek felszentelte a pécsi Pius-templomot. Pécsről telefonálják nekünk, hogy ott pünkösdi hétfőjén reggel 8 órakor gróf Zichy Gyula kalocsai érsek misét mondott a három éve épülő és részben elkészült Pius-templomban, amely után a lehető legszerényebb keretek között felszentelte az általa alapított s felépített gimnáziumhoz és internátushoz épített Pius-templomot. Az érseket Pécsre dr. Mosonyi Dénes prélátus kísérte. Az érsek és a prélátus is Virág Ferenc pécsi megyéspüspöknek volt a vendége.

CLIO pezsgőlimonádé tabletta kellemes ízű, alkoholmentes hűsítő ital előállításához citrom, málna és narancs ízben

Egy tabletta fél liter vízhez. Ára 10 fillér.

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Gróf Károlyi Mihály Londonba érkezett.

Pár nap előtt Bajára érkeztek Amerikából a Schwarcz testvérek: Schwarcz Károly (Pepi) és amerikai felesége, valamint bátyja, Schwarcz Béla, Schwarcz Albertnek, a városi javadalmi hivatal egykori főnökének fia. Schwarcz Károly elmondta, hogy a Leviathán nevű 46.000 tonnás gyors személyhajóval érkeztek. Ugyanezen a hajón utazott vissza Amerikából Londonba gróf Károlyi Mihály, az októberi forradalom balkezes vezére. Gróf Károlyi Mihály a hajón másodosztályú jeggyel utazott, de a hajó parancsnoka a saját lakosztályát engedte át gróf Károlynak, aki egy titkárral utazott. Az uton gróf Károlyi estéknél avval szórakozott, hogy egy munkáskülsejű emberrel sakkozott minden este 8 órától éjfélig.

Schwarcz Károly Amerikában Clevelandban lakott s elmondta, hogy két hónappal ezelőtt Clevelandban járt gróf

Károlyi s ott igen előkelő, nagy társaságnak tartott előadást. Ez a gyűlés az ugynevezett milliomosok gyűlése volt, amelyen ezren és ezren vettek részt és ünnepezték gróf Károlyt, akiről az amerikai lapok igen szimpátiákkal írnak s minden lap közölte a fényképét és környezetét Gróf Károlyi mozgási szabadsága korlátozva volt Amerikában mindaddig, amíg Kellogg volt a külügyi államtitkár, de amikor Simson lett a külügyi államtitkár, azonnal visszavonta a korlátozásokat, úgy hogy most szabad mozgása van Amerikában gróf Károlyi Mihálynak.

Elmondta még azt Schwarcz Károly, hogy Jászi Oszkárnak igen nagy tekintélye van Amerikában, ahol az oberlini egyetem tanára s amely egyetem azelőtt teljesen névtelen volt s csak azóta vergődött hírnévre, mióta Jászi Oszkár az egyetem tanára.

Törvénnyel szabályozzák az árverési vételárat.

Meg kell akadályozni az árverési hiénák garázdálkodásait.

A törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat legfontosabb rendelkezése az, hogy az árverésre kerülő ingókat és ingatlanokat becsértéken kezdik árverezni és hogy ezek a becs-

érték bizonyos hányadán alul nem adhatók el. Ezzel az intézkedéssel megszüntnek az árverési hiénák garázdálkodásai, akik potom áron vásárolták össze az árverésre került értékeket.

A ferencesek kántorának szerzői estje a ma esti hangverseny keretében

A Szent Antalról elnevezett ferencrendi plébánia ma, kedden este fél 9 órai kezdettel hazafias és jótékony célú zenei hangversenyt rendez a Központi Szállóba színháztermében, amely egyúttal Schmidt Ferencnek, a ferencrendi templom főkántorának szerzői estje is lesz, mert a hangverseny keretében mutatkozik be Schmidt Ferenc, mint zeneszerző, akinek szerzeményeivel már eddig is többször találkozottunk.

Az illusztris jövevű ének és zene-művész érdeklődéssel várt szerzői estjének külön érdekessége lesz, hogy az est főszereplője a művész leánya, Schmidt Erzsike lesz, aki ez alkalommal ismét tanúságot tesz rutinos előadókészségéről s fegyelmezett, finom ének-művészetéről, amire annál jobb alkalma lesz, mert a műsor pompás és gazdag anyagát biztos érzékkel állították össze.

A hangverseny tisztajövedelme érdemes, hazafias, kulturális célt szolgál: az alsóvárosi leventezene kar kibővítésére és jobb felszerelésére fogják fordítani.

A hangverseny műsora a következő:

1 Schmidt Ferenc (szöv. és zene)

a) Halász leány. b) Jámbor legény... c) Picikét... d) Ne bánásd... e) Dunántúli dombok felett Schmidt Ferenc szöve. Birinyi J. f) Megérett a szőlő. Éneklő Schmidt Erzsike, zong. kíséri a szerző.

2. Gabrielle Marie Schmidt a) La Cinquaine. Schubert. b) Wiegenlied. Schmidt c) Serenade. Sokolovskago d) Orosz ábránd. Előadja mandolin-gitár zenekar.

Szűnet: 3. Ady-Schmidt: a) Fekete zongora. Chopin (szöv. Schmidt) b) Nocturne. Schmidt (szöv. és zene) c) Három napig. d) Ne huzd cigány. e) Letaposták. Éneklő Schmidt Erzsike

4. a) Ehj Uhnyem. Poldini E. b) Csipkerózska. Mozart: c) Bölcsődal. Schmidt: d) Induló Játéka és éneklő a mandolin-gitár zenekar.

A mandolin-gitár zenekar tagjai Dr. Hiesl Jánosné, Csermák Manc, Czukor Miklós, Flórián Zsuzsi, Hantos Mácsi, Juhász Baba; Kaáh Aranka, Kaáh Paula, Karsay Margó, Kugler Emmus, Léh Vali, Lantos Baba, Réthy Baba, Schmidt Baba, Scharpf Ede, Tantos Olgi, Tantos József, Vág Imre.

Mérsékelni fogják a vámszemledijakat.

Estendőek óta panaszkodnak a kereskedők a vámszemledijak magassága miatt. Jóllehet a központi vámigazgatóság a vámszemledijak kirovása körül tapasztalt visszasságok nagyrészt már megszüntette és így szigorúan megállapította, mikor szabad hivatalos időkön kívül, illetve hivatalos helyen történt vámszemlekre különleges díjakat felszámítani, az érdekeltséghez érkező panaszok szerint még most is előfordul, hogy a vámszemledijakat jóformán minden rendszer nélkül vetik ki. Ugyanakkor az árunak szemléhez néha egy, néha több pénzügyőr száll ki, ami természetesen növeli a vámszemlediját, — az is előfordul, hogy ugyanazon vagonrakomány áru megsemmisítését részletekben hajtják végre, aminek következtében többszöri vámszemle alapján szedik be a szemledijakat is.

Értesülésünk szerint az érdekeltségnek többszöri felszólalása alapján a pénzügyminisztérium most revízió alá veszi a vámszemledijakat és gondoskodik a túl magas árak leszállításáról.

A zeneiskola második növendékhangversenye

Kedves esemény színhelye volt pénteken délután a Nemzeti Szálló nagyterme. Ahol máskor világmárkát jelentő művészek produkálják magukat, ott a Liszt Ferenc-Kör államilag engedélyezett zeneiskolájának növendékei szereletek egybe, hogy zenetanulmányaikban egy esztendő leforgása alatt tett előrehaladásukról adjanak nyilvánosan számot. A tulnyomórészt kedves, bájos apróságoknak, de a nagyobbcskákknak sem volt különösebb okuk a drukkra. És valahogyan úgy láttuk, hogy a téli növendékhangverseny után bizonyos rutinja tettek szert az apróságok arról, hogyan kell a nyilvánosság előtt forgolódni. A széksorokat tele ülő, előkelő közönség sorában a szülők, hozzátartozók, ezek között is a mamák domináltak. Az pedig öreg igazság, hogy saját gyermekekkel szemben ők a világ legellenzőbb kritikussai. Ámbár elnézésre, jóakaratu enyhe kritikára — sietünk lesegezni a szereplők egyike sem szorult rá, Nagy általánosságban valamennyien megállták a helyüket, sőt nem egy várokozásos felülit produkált, ami nem csupán egyéni érdem, hanem érdeme elsősorban annak az iskolának, ahol rátermett hozzáértéssel és a szakavatottság mellett lelkes buzgalommal művelik a muzsika minden ágát, a legifjabb generációtól a haladottabb korukig, elsősorban a zene iránti azt a lelkesedést csepegtetve a növendékekbe, amely nélkül kár is volna hangszer mellé ülni, vagy azt kézbevenni. Ez az egész zenevizsgán meg is látszott és éppen ezért az egyes számok után felhangzott viharos taps csak kisebb részben szólt a művészpalántáknak, nagyjából a kitűnő tanerőknél és annak a nagyszerű fejlődés elé néző intézménynek, amely egy évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a zenetanítás nemcsak művészetének jegyében s ezen nem egészen egy év alatt már is ilyen pompás eredményt produkált.

A 35 szereplő közül ki kell emelnünk az egyes tanárnok növendékei közül a következőket: Lukácsné Váci Jolán zongoraművész két kvalitásos tanítványát Takács Ilonkát és Bajai Ernőt, akiknek fejlett készségű zongorajátékuk megérdemelt sikert aratott. Alapos felkészültségről és sokszor mély átérzésről tettek tanubizonyoságot Graaug Antonia zongoratanárnő növendékei és pedig Cserba Erzsébet, Fejér Klára, Schön Zsuzsanna, Krauser Márta, Szász Vera, Várnai Lilla, Krauser Edit, Fekete Márta, Reinstein Gizella, Róth Edit és Fischer György. Az apróságok tudásuk legjavát nyújtották és korukat meghazudtoló fejlett technikával és finom megérzéssel interpretáltak betanult darabjaikat. Egyre fejlődő tudásukról számoltak be Recska Ilona zongoratanárnő növendékei és pedig Schlingár Izabella, Droll Márta, Halmos Ilona, Czeche Olivia, Reiser Mária, Erdész Margit, Reich Valéria, Szabó Teréz, Hollós Piroška, Dávid Zsuzsanna, Balog Ida, Reiser Izabella s Horváth Gyula. Valamennyien szép jelét adták annak, hogy szeretettel foglalkoznak a zongorával, de ez egyúttal bizonyítéka annak is, hogy tanárnőjük is szeretettel foglalkozik velük. Nagyon ügyes játékaért külön dicséretet érdemel Pakucs Margit, aki oly tökéletesen és kiforrottan interpretálta Dussek Sonatinájának első tételét, hogy az a legszigorubb kritikát is elbírta.

A zongora mellett hat hegedűszám is volt. Szántó Jenő hegedűművésznek

növendékei adtak sikeresen számot hegedűn tett előhaladásukról. Szép jelét adta tudásának Fischhof Armin Veracini Largo-jában. Tehetséges növendéknek bizonyult Bors Jenő, Karbuczky Béla s Monostori István a II. o. növendékek közül. Az első osztályosok közül Goldschmidt János, Bruszt András és Szántó Károly csillogtatták meg zenei elhivatottságukat s ékes bizonyítékát szolgáltatták, hogy művész kezei formálják tudásukat és lelküket. Minden növendék, aki a nívós műsoron szerepelt, a maga hangszerén kifogástalanul jól nyújtott. Ez legyen tanáraik gondos tanításának legszebb elismerése.

Ritka alkalom!

Mi kaptuk meg a P. Hollwarth „Nephtyn” Stocking Manufactur Ltd. angol cég

lábizzadást megszüntető

bámuló és biztos hatású „Nephtyn” harisnyának Magyarországra, Jugoszláviára és Romániára terjedő kizárólagos vezérképviseletét és lelkületét. Gyárunk megbízásából, éves szerződéssel azonnal

alkalmazunk

Magyarország különböző vidékein olyan dolgozni akaró, feltétlen megbízható, becsületes urakat és hölgyeket, kiket e rendkívül keresett csodás hatású tömegcikk elárúsításával és terjesztésével megbízhatunk. Kívánatra egyes kerületeket adunk. Szükség esetén bizományi raktár átadásától sem zárkózunk el. Eladási lehetőség rendkívül könnyű, mert maguk a vevők ajánlják, egyik a másiknak. Szenzációs újdonság! Biztos és elmaradhatlan eredmény.

Megállapodást létesítünk a felvett személyekkel akár fix fizetéses alapon és némi jutalék, vagy ha kívánja tisztán magas jutalék mellett. Kerületi képviselőknak utazási általánnyal biztosítunk. Becsületes és tisztességes megélhetést nyújtunk és azt írásbelileg garantáljuk, de ugyanilyen működést követelünk. Ténykedés azonnal megkezdendő. Mindenkit feljogosítunk, hogy mielőtt működését megkezdje, személyesen győződjék meg a lábizzadási elleni szenzációs újdonság bámulatos hatásáról. A legidősebb, a legerősebbmértvű izadás a legrövidebb időn belül teljesen megszűnik. Minden pár külön skatulyában használati utasítással, eredeti leplombált csomagolásban kapható. Az alkalmazott egyéneket pénzkézeléssel is meg kell biznunk s így anyagilag megbízható személyek, vagy jó referenciákkal rendelkezők előnyben részesülnek. Lábizzadásban szenvedőknek 5— pengő előzetes beklüldése ellenében azonnal innen szállíthatunk egy pár eredeti „Nephtyn” zoknit, vagy női harisnyát a kívánt nagyságban, míg a képviselőink ott megkezdik működésüket.

Azok, akik képviselőinket vállalni kívánják, jelentsék be ezen szándékukat s jelöljék meg határozottan azon községek neveit, amelyekben dolgozni kívánnak. Egy járásnál nagyobb kerületet nem adhatunk. Azoknak, akik képviselőink kívánnak lenni, 5— pengő beklüldése ellenében azonnal megküldünk egy mintapárt, mert e nélkül dolgozni nem lehet, meghatalmazást és az alkalmaztatásra vonatkozó írásbeli megállapodást a szükséges fizeti utasításokkal együtt. Elkésve jelentkezők ajánlatait csak akkor vehetjük figyelembe, ha azon a vidéken még nem létesítettünk volna mással megállapodást. A pénzeslevélben beklüldött összegért teljes anyag felelősséget vállalunk, a mintapárt ajánlott csomagocskában vámmentesen és azonnal szállítjuk az iratokkal együtt.

„COMMERCIA” Árubehozatali Kereskedelmi Vállalat OSIJEK I., Vijacsnyiki trg

A májusi 45% zsirtartalmu

Hortobágyi juhturo

viszonteladói ára

20% -kal olcsóbbodott.

TEJESZÖVETKEZETI KÖZPONT

Budapest, 4. postafiók 21.

1930. évi...
A föld...
terve...
posztd...
lendő...
— A...
ta a b...
dor mű...
ló az e...
gyári a...
— K...
felsős...
Jelent...
ezelőtt...
Hódos...
földmiv...
nek sor...
15 éves...
tét mos...
jai törv...
tanácsa...
előtt a...
helteket...
székre...
ra itelt...
valameli...
— S...
geti v...
óra táj...
Hechtl...
hinta t...
nepnap...
nagy v...
tak, aki...
tár Kal...
ember...
fékezé...
követke...
Kalapos...
éri, az...
vágódot...
terült e...
kihívták...
bekötöz...
háza s...
— A...
áldozat...
Baja vá...
Csávoly...
Lukács...
csis a t...
gazdasá...
fegyver...
távolsá...
Lukács...
fürdők...
lésebel...
vásámap...
háza.

HIREK.

— **Központok építenek Baján.** A földművelésügyi kormányzatnak az a terve, hogy Baján, Magyaróváron, Kaposváron, Csonrán s egy később kijelölendő városban központi épületeket létesít.

— **Az iparfelügyelő felülvizsgálta a bajai üzemeket.** Benkovic Nándor műszaki tanácsos, kir. iparfelügyelő az elmúlt napokban az összes bajai gyári és ipari üzemeket felülvizsgálta.

— **Kihirdették a Curia ítéletét a felszentsévi gyilkosság ügyében.** Jelentették már, hogy a Curia hetekkel ezelőtt tárgyalta le Varga Szilveszter, Hódos Márton (Peczkó) és Pap József földművesek gyilkosságát. A Curia ítéletét most küldötte le a pécsi tábla a bajai törvényszéknek, amelynek dr. Linzer tanácsa pénteken hirdette ki a terheltek előtt a Curia marasztaló ítéletét. A terhelteket megvasalva kísérték a törvényszékre. Rövidesen mindhárom feyházra ítélt gyilkost elszállítják az ország valamelyik nagyobb feyházába.

— **Sulyos szerencsétlenség a szigeti vurstiban.** Vasárnap este fél 7 óra tájt sulyos szerencsétlenség történt Hechtl Géza szigeti vendéglős hajóhinta telepén. Sokan ácsorogtak az ünnepnap alkalmából a hintánál s így nagy volt a forgalom. Sokan várakoztak, akik hintázni akartak. A hajóhintát Kalapos István 18 év körüli fiatalember kezelte, akit az egyik hajóhinta fékezése közben saját vigyázatlansága következtében a hajóhinta fejbevágtott. Kalapos azt hitte, hogy a hinta nem éri, az pedig nagy erővel a fejéhez vágódott. Vérbeborultán eszméletlenül terült el a földön. Telefonon azonnal kihívták a mentőket, akik a helyszínen bekötötték sebeit és utána a közközházba szállították.

— **A vigyázatlan fegyverkezelés áldozata.** Vasárnap délután 2 óra tájt Baja város IV. számú majorjában, amely Csávoly mellett van s amelyet Riesz Lukács és Wittner József bérel, a kocsis a töltött vadászfegyverrel babrált a gazdasági épületben. Egyszer csak a fegyver elsült és a sörétek a nem nagy távolságban álló Pencz Katalinnak, Riesz Lukács bérő szobalányának a térdébe furódtak. Pencz Katalint sulyos sérüléssel behozták Bajára és a mentők vasárnap délután kiszállították a közközházba.

— **Daloskői összpróba.** A Bajai Daloskör ma este 8 órakor összpróbát tart. A tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

— **Aranyérnél és az evvel járó bél-dugulás, kelés, gyakori vizelet inger, derékfájás és mellszorulási rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűviz, használata mindig kellemes megkönnyebbülést, sőt gyógyulást okoz.** A belsőbajok orvosai igazolják, hogy a **Ferenc József** viz abszolút megbízható hashajtó enyhe hatásánál fogva. **Ferenc József** keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszertületekben kapható.

— **Céllövő egyesület Szentistvánon.** A bajaszentistváni levante egyesület kebelében dr. Tantos Gyula plébános elnöke alatt megalakult a céllövő egyesület.

— **Temetés.** Pénteken este váratlanul meghalt Bátmonostoron özv. Schön Ignác szül. Feldmayer Johanna 82 éves monostori lakos, Schön Zsigmond bajai gyártulajdonos és Monostori Dezső budapesti bankigazgató, valamint Klein Andorné szül. Schön Gizella és özv. Goldschmidté Schön Malvin anyja. Pénteken délután rosszul lett s lefeküdt. Utána nem is ébredt fel többet. Az elhunyt nagy idők tanúja volt. 1848-ban a szabadságharc évében született. Férje egy évvel, fia: dr. Monostori Gyula bajai ügyvéd pedig két évvel ezelőtt halt meg. Temetésére Bajáról 5-6 autón mentek ki a család ismerősei és barátai. A temetésen, amelyet dr. Péner Miklós főbíró vezért, Bilitzer Ernő főkántorral, a községből a lakosság százzal vettek részt. Dr. Péner Miklós a gyászszókat szép beszédben bucsuztatta az elhunytat.

— **Juniálist rendeztek az alsóvárosi levante.** Az alsóvárosi levante egyesület vasárnap, pünkösd első napján rendezte a lökőben műsoros juniálist.

— **Hivatalvizsgálat a bácsalmási járásbírói ügyben.** Dr. László Sándor tanácselnök, a bajai törvényszéki kirendeltség vezetője, miután az elmúlt héten befejezte a bajai járásbírói ügyben a hivatalvizsgálatot, ma, kedden a bácsalmási járásbírói ügyben kezdte meg a hivatalvizsgálatot. Dr. László Sándor kirendeltségvezetőt dr. Turzay István járásbírói elnök fogadta.

— **Megjelent a vármegye Hivatalos Lapja.** Bács Bodrog vármegye Hivatalos Lapjának 21-ik száma most jelent meg 10 oldal terjedelemben. Közli a módosított vármegyei ebartási szabályrendeletet s az erre vonatkozó hivatalos nyomtatványformákat. Versenytergelyes hírdetményt közöl a bátmonostori községépítési munkáira. Junius 14-ig lehet pályázni a munkára. Közli, hogy a belügyminiszter a megyegyűlés egy két évvel ezelőtt alkotott szabály-

Műkö lépcsők
lábazatok
sirkövek
sirkerítések
sirburkolások

legszebb kivitelben jutányos
árban szavatossággal készít

Grünhut és Társa

Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-ucca 5.

rendeletét csak a cím módosításával hagyta jóvá. A statutum címe tehát ez lesz: „a bejegyzett kéjnek orvosi vizsgálatairól, valamint a találkahelyek és kéjnek lakások megvizsgálásáról, amiből látható az ilyen címen engedélyesek is bejegyzett cégek lettek. Végül körözülnéket közöl.

MOZI.

Teréz-köruti Szindad vendéglátója.

A legnagyobb siker és legvidámabb műsor. Salamon Béla és Rajna Alice együttes fellépte vidámságával, ötletességével, szellemességével mindenkinek magával ragad. Salamon Béla és Rajna Alice öt ragyogó bohózat főszerzői játszzák, partnereik: Lengyel Gizzi, Götz Erzs, Komlós Vilmos, Várnai László, Tallián László, Nóti Károly, Szenes Béla, Vadnai László, Lőrincz Miklós, László Miklós bohózatjai, tréfái. „Az antenna betyár”, „A hálófülke”, „A legelső férfi”, „Veekend”, „A magyar tenger”, „Gandhi elindul”, „Menyit kerestünk Hágában?”, „Parlamentifreskók”, „Galli-Curci”, „Az alibi”, „Commedia del arte”, egy műsorban. A Teréz-köruti Szindad példátlan sikerű műsora felülmul mindent. Junius 16-án, hétfőn este az Urániában. Jegyek elővételben kaphatók.

SPORT.

Helyi mérkőzések.

Soroksári FC — Bácska SE — BMTE kombinált 5:1 (2:0). Pünkösd vasárnapján a régi két másodosztályú egyesület kombinált csapata a Soroksári FC ellen játszott a Patak utcai sporttelepen. A Soroksári profi csapat, amely a II. osztályú profiligában negyedik helyezettje. A pesti csapat fölényes szép játék után győzte le a magát különben erősen tartó bajai kombinált csapatot. **Bajai Turul SE — Soroksári FC 3:1 (2:1).** Pünkösd másnapján a Bajai Turul egyedül állott ki a II. profiligabeli Soroksári ellen s azt elkéseregetett harc után 3:1 arányban le is győzte. A Bajai Turul imponáló formát

†
Magáth Lajos

48 éves róm.kath. vallású kereskedő f. évi június hó 9-én d. u. 1 órakor rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése a Rókus-kápolnából 1930. június 11-én d. u. 4 órakor lesz a szent Rókus sírkertbe.

Gyászmise f. év június 12-én reggel fél 9 órakor a Rókus kápolnában.

játszott ki s az elért eredmény is mindenképpen reális. A jó eredmény azt bizonyítja, hogy a Turul bármelyik II. ligabeli proficsapatnak méltó ellenfele lenne.

Nemzetközi mérkőzések: Magyar — Holland nemzetközi válogatott 6:2 (3:0). Vasárnap délután folyt le a mérkőzés az Üllői-uti pályán. A magyar csapat megsemmisítő fölényrel játszott. A magyar csapat tulajdonképpen 10 gólt rugott, de a bíró 4 gólt nem ítélt meg.

Hungária — Páris 6:0. A Hungária pünkösd körútija során nagy csapást mért a francia futballsportra.

Ujpest — Jugoszlávia 3:2.

Vasas — Attila 1:1 (0:0). Osztályozó mérkőzés volt. Az Attila az első profiligából kiesettnek tekinthető.

Bárany Istvánt legyőzték Párisban. Pünkösd hétfőjén Párisban dr. Bárany Istvánt a 200 méteres gyorsaságban legyőzte a francia Paris. Paris ideje 2 p 14' 4" mp, Bárany ideje 2 p 17' 4".

Győztek a magyar boxolók. Vasárnap volt az ökölvívás Európa bajnokságának utolsó napja a döntőkkel a városligeti Iparcsarnokban. A mérkőzés során a magyar csapat szerezte a legtöbb pontot. A nehéz súlyban Európa bajnok lett Énekes, a bantam súlyban első Szeles, a kisközépsúlyban első Szabó. A másodikkak lettek súlypontjaikban Szigeti és Szoboszlévszky. Jó helyezést ér el Dénes. Valamennyien magyarok.

Telefon 26. **Schön és Bajai** Haynald-u. 13.
képviselői:

Pécsi bányatermékek:
5 kg-os brikettek
cséplésre, TOJÁS és DUNABRIKETTEK központi fűtés és házfűtésre (takaréktűzhelyekhez ingyen rostély), KOVACSSZÉN, MOSOTT BORSÓ, DARA és APRÓSZENEK üzemi célokra.

Bécsi gázgyári diókoksz
az elismert legjobb tüzelőanyag leszállított áron.
Beliscei Guttmann-féle
Retorta bükkfaszén
kartellen kívül.

Poroszszen. — Tűzifa vagon-tételekben.

U-R-Á-N-I-A

1930. június 14-én, szombaton d. u. 6 és este fél 9 órakor.

Mindennapi kenyér.

Himnusz az igaz szerelemről 12 f. F.: **Marry Dunkán és Charles Farrel.**

Fortuna leánya.

Viglaték 7 felv. Fősz.: **Mary Astor és Charles Morton.**

1930. évi június hó 15-én, vasárnap délután fél 4, 6 és este fél 9 órakor

A nagy kérdő jel. Egy detektív nyomozása 8 felv. Fősz.: **Mareelyne Day, Raimond Griffith.**

HADÜZENET.

Egy újságíró kalandja 8 f. F.: **Dorothy Bauryes és Paul Páye.**

U-R-Á-N-I-A

1930. június 16-án, hétfőn fél 9 órakor

Salamon Béla

és a

Teréz-köruti Színház

vendéglátója.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

CSAK „ETERNIT” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHKEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 53; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:
DELY Géza
fatelepein.
Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Rádió

Kedd június, 10.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
3:30: A „Tündérvásár” mesedél-
utánja.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés, hírek.
5:00: Turcsányi István novellái.
5:30: Az Első Budapesti Citerakör
hangversenye.
6:30: Gyorsírási tanfolyam.
7:00: Francia nyelvoktatás.
7:55: A m. kir. Operaház előadásá-
nak ismertetése és az előadás szin-
lapjának felolvasása.
8:00: A m. kir. Operaház előadá-
sának közvetítése. „Farsangi lakoda-
lom”. Vigopera 3 felvonásban.
10:10: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
Majd a Fejes-szalóonzenekar az Os-
tende jazz és Toll Árpád cigányze-
nekarának hangversenye az Ostende-
kávéházból.
TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész
nap azonos a rádióval.

Bérbe adom

augusztus 1-ére Erzsébet királyné utca
42. szám alatt

Lakóházamat

mely áll 6 szobából, vízvezetékes für-
dőszobából, összes melléképítmények-
ből, dísz- és konyhakertből, garage-ből
és köcsiszínből.
Érdeklődni lehet:

őzv. Reich Bélanénál
Eötvös (Fő) utca 3. emelet.

**Olcsó, izletes
házi koszt**

kapható
Goldbergernénál,
Jókai Mór-utca 4 szám alatt.

**Ételborítók
sodronyhálóból**

legyek, muslincák, svábbogarak, egerek,
csigák stb. ellen. — Ár:
22 cm. 24 cm. 28 cm. 30 cm. 32 cm. ovál
P 0.70 0.84 0.90 1.00 1.10 1.40

UTRYNÁL.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Hasznos írói és házi feladatok.
Hosszú havi vásárlatok.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Zongora

rövid fekete, körpáncélos eladó.

Csónakmotorok javítása.

Speciális

csónakmotor olaj

magas compressio hatás, korommentes elégs.

Csónak alkatrészek, kirándulási cikkek.

KLUG és SOMBOR

autó-, motor- és gépjávitó műhelye. — Autogen hegesztés.
Mátyás király-tér 1. sz. (Gludovác ház) Telefon 76.

KORCSMAI HITELEZÉST

töltő táblák

kaphatók a „CORVIN”-nyomdában.

Ingyen

élet- és balesetbiztosítást kap, aki
nalunk sajátgyártmányu 2 3 4, vagy
5 csöves hálózati készüléket vásárol.

Készülékeink nagyteljesítményűek,
megbízhatók és mégis olcsók.

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök

elektro- és rádiótechnikai vállalat.
BAJA, Szent István tér 4. — Telefon 255.

24 fillér!

- 10 dkg. mozsola 24 fill.
- 10 dkg. csemege dióbél 56 fill.
- 10 dkg. mandula 56 fill.
- 10 dkg.ogyoróbél 56 fill.

Amerikai szardínia fél kg-mos do-
bozokban reklám ára P 1-18
10 dkg. amerikaiogyoró 14 f.
Kapható

Grosz Gusztáv

fűszerés csemege kereskedésben
Baján — Telefon 270.

Saját gyártmányu
szunyogháló szövet

legyek, szunyogok, muslincák ellen
1 m² P 220

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895.

60 év óta fenálló

szatócs üzlet

Baján a Fehérlő-u. 1 sz. alatt beteg-
ség miatt eladó.

Értekezni lehet: Schmidt Adolf liszt-
kereskedésében Baja Budapesti-ut 12 sz.

Jun. 9-től jun. 16-ig.
reggel fél 8 óráig
Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.
Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Budapesti kombinált

**szalon
zenekar**

játszik minden este a
Preimajer Étterem
kerthelyiségében.

Szíves pártfogást kér a tulajdonos.

Egy kifutó fiut

felvesz Spitzer Dávid Árpád-utca 4.

A valódi Hatschek-féle
Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

ETERNIT-MŰVEK HATSCHKEK LAJOS, KÖZPONTI IRÓDA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 53. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskút.

Erdős István
Érsekcsanak.

Kalmár Samuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.